

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 17626/2022
10.07.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца Привредно друштво ДОО „Семиз“ Нови Сад, кога заступа пуномоћник Дарко Комненић, адвокат из ..., против тужених Српског православног манастира Светих Архангела у Ковилу и туженог АА из ..., које заступа пуномоћник Немања Васиљевић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 240/22 од 15.06.2022. године, у седници одржаној 10.07.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 240/22 од 15.06.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужених за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 776/2019 од 18.10.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да солидарно исплате тужиоцу износ од 4.842.023.00 динара са законском затезном каматом од 06.03.2018. године до исплате. Ставом другим изреке, тужилац је обавезан да туженима накнади трошкове парничног поступка у износу од 325.560,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 240/22 од 15.06.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и првостепена пресуда потврђена. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени су поднели одговор на ревизију тужиоца са захтевом за накнаду трошкова одговора.

Врховни суд је испитао добијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 18/20 и 10/23 – други закон) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Наведена битна повреда поступка постоји ако је одлучено о захтеву који не спада у судску надлежност (члан 16.), односно ако је суд одбио да одлучује о захтеву за који је надлежан, што овде није случај, па су без утицаја ревизијски наводи којима се указује да је суд поступао мимо своје надлежности код оцене изведених доказа. Битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 7. и 12. нису прописане као ревизијски разлог по члану 407. став 1. тачка 2. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је 06.03.2018. године са ББ закључио уговор о уступању (преносу) потраживања, у коме се констатује да је ББ извршио уплату Српском православном манастиру Светих Архангела у Ковиљу на име куповине дрвних асортимената износ од 4.977.023,00 динара, по признаницама о пријему новца које су потписане од стране тужених и које су наведене по броју, датуму и износу уплате. Уговором поверилац ББ преноси и уступа у целини сва доспела потраживања од дужника Српског православног манастира Светих Архангела у Ковиљу у означеном износу са припадајућом законском затезном каматом, тужиоцу као привредном друштву. На основу тог уговора тужилац је сачинио извештај о књижењу 06.03.2018. године, у коме је наведено да се упућује туженом Манастиру и да се потражује износ од 4.977.023,00 динара, по основу уплаћених средстава од стране ББ по наведеним признаницама. ББ је директор и законски заступник тужиоца, као Привредног друштва, које се бави услугама шумарства, трговином и транспортом дрва и дрвне грађе. Између туженог Манастира и тужиоца је постојала дугогодишња сарадња, па је тако у току 2017. године, након извршене велике сече јасенових стабала на имању манастира, постигнут усмени договор са законским заступником тужиоца о куповини дрвне грађе и асортимената. Усмени договор је постигнут тако да се ББ испоручује одређена количина дрвета и да се сачињавају признанице о количини и вредности у динарима по метру кубном. ББ је у више наврата преузимао одређену количину дрва коју је претходно мерио и пописао шумарски инжењер Зоран Продић, а приликом предаје новца сачињаване су признанице са износом који је представљао вредност количине дрвне масе коју је претходно преузео и однео. Исплата је вршена у готовини на руке, а тужени АА је, као запослени у канцеларијама манастира сачињавао признанице, уписивао количину дрвета по метру кубном, износе, потписивао и стављао печат манастира.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев као неоснован, налазећи да тужилац у овој парници своје потраживање заснива на уговору о уступању потраживања од 06.03.2018. године, којим је уступљено потраживање ББ према туженом Манастиру Светих Архангела, па тужени АА није пасивно легитимисан у овој парници, нити је тужилац доказао постојање дуга туженог Манастира Светих Архангела према ББ из пословног односа поводом куповине дрвних асортимената. Тужени АА није учествовао у пословном односу са ББ у своје име и за

свој рачун, већ је као запослено лице, новац примао у име и за рачун туженог Манастира и остављао га у манастирску касу. Тужилац није доказао да роба по наведеним признаницама није испоручена ББ, нити да се у конкретном случају радило о зајму и да су признанице издате као обезбеђење обавезе из тог уговора.

По оцени Врховног суда изнето становиште нижестепених судова засновано је на правилној примени материјалног права због чега се ревизијом тужиоца неосновано указује на супротно.

Уступање потраживања уговором регулисано је одредбама Закона о облигационим односима (ЗОО) од 436. до 445. и има за последицу промену повериоца у облигационом односу. По члану 436. став 1. поверилац може уговором закљученим са трећим пренети на овога своје потраживање, изузев оног чији је пренос забрањен законом или које је везано за личност повериоца, или које се по својој природи противи преношењу на другога. Пријемник има према дужнику иста права која је уступилац имао према дужнику до уступања. Дужник може истаћи пријемнику поред приговора које има према њему и оне приговоре које је могао истаћи уступцоу до часа кад је сазнао за уступање (члан 440.).

Уговором о продаји, по члану 454. став 1. ЗОО, обавезује се продавац да пренесе на купца право својине на продату ствар и да му је у ту сврху преда, а купац се обавезује да плати цену у новцу и преузме ствар. Продавац је дужан предати ствар купцу у време и на месту предвиђеном уговором. Продавац је извршио обавезу предаје купцу, по правилу, кад му ствар уручи или преда исправу којом се ствар може преузети (члан 467.).

Код утврђења да се тужбени захтев тужиоца заснива на садржини уговора о уступању и преносу потраживања ББ према дужнику Српском првославном манастиру Светих Архангела у Ковиљу, по признаницама о уплаћеним средствима на основу купопродаје дрвних асортимената, те недоказане тврдње да роба по признаницама није испоручена ББ, правилно су нижестепени судови одбили тужбени захтев као неоснован. На основу уговора о уступању потраживања долази до промене повериоца, док потраживање и дужник остају исти, па су без утицаја наводи ревизије се у конкретном случају радило о зајму и да су признанице издате као обезбеђење обавезе из тог уговора. Уступљено потраживање се односило на тужени Манастир Светих Архангела, као дужника, па тужени АА није пасивно легитимисан у овој парници. Наводима ревизије о погрешној примени материјалног права, заправо се оспорава доказни поступак и оцена изведених доказа чиме се оспорава утврђено чињенично стање, што није разлог због кога се ревизија може изјавити. По члану 407. став 2. ЗПП, ревизија се не може изјавити због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, осим у случају из члана 403. став 2. тог закона, а то овде није случај.

Захтев тужених за накнаду трошкова на име одговора на ревизију је одбијен на основу члана 154. став 1. ЗПП, јер се не ради о трошковима потребним за вођење ове парнице.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

Председник већа – судија

Драгана Маринковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић